

Guía Docente

Datos Identificativos					2014/15
Asignatura (*)	Investigación e avaliación da calidade de proxectos educativos	Código	652G01010		
Titulación	Grao en Educación Infantil				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6	
Idioma	CastelánGalego				
Prerrequisitos					
Departamento	Filosofía e Métodos de Investigación en Educación				
Coordinación	Muñoz Cantero, Jesus Miguel	Correo electrónico	jesus.miguel.munoz@udc.es		
Profesorado	Espiñeira Bellon, Eva Maria	Correo electrónico	eva.espiñeira@udc.es		
	Muñoz Cantero, Jesus Miguel		jesus.miguel.munoz@udc.es		
Web	www.educacion.udc.es/index.php?pagina=asignatura&codigo=652G01010&grupo=B				
Descrición xeral	<p>A investigación e a avaliación en Educación empeza a orientarse cara un coñecemento máis amplo sobre o descubrimento das posibilidades dos procesos de ensino e aprendizaxe para os/as investigadores/as, convertíndose nunha ferramenta para a formación permanente e autónoma dos/das docentes. Convertindo, desta maneira, aos/ás docentes en axentes investigadores e avaliadores.</p> <p>O propósito formativo básico desta materia céntrase nun coñecemento do ámbito da investigación e avaliación educativa desde tres vertentes; teórica, metodolóxica e instrumental.</p> <p>A proposta que se plantexa neste programa vai dirixida a que o alumnado teña unha panorámica xeral destes campos disciplinares, así como a que se vaian exercitando en prácticas específicas de investigación e avaliación, que supoñen un control da calidade dos procesos e dos produtos que conducirán a mellorar a calidade do ensino. Estas prácticas concréntanse ou precísanse no marco deste programa e se desenvolverán de forma paralela aos contidos teóricos.</p> <p>Precísase, polo tanto, un/unha mestre/a investigador/a cuxo papel sexa fundamentalmente crítico e reflexivo, que centre a súa actividade cara un coñecemento directo do contexto onde actúa para dirixilo cara a consecución dun cambio.</p>				

Competencias da titulación

Código	Competencias da titulación
A23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e á mellora en educación infantil.
A24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
A25	Abordar análises de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
A26	Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
A29	Valorar a importancia do traballo en equipo.
A30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e na colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
B2	Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B10	Capacidade de análise e síntese.
B11	Capacidade de busca e manexo de información.
B12	Capacidade de organización e planificación.
B13	Capacidade para actuar de maneira sustentable na defensa do medio ambiente.
B16	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos noutras áreas e en contextos diferentes.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
----	---

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
<p>A23 Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e á mellora en educación infantil.</p> <p>A24 Dominar as técnicas de observación e rexistro.</p> <p>A25 Abordar análises de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.</p> <p>A26 Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.</p> <p>A29 Valorar a importancia do traballo en equipo.</p> <p>A30 Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e na colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.</p>	A23		
	A24		
	A25		
	A26		
	A29		
	A30		
<p>B2 Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.</p> <p>B5 Traballar de forma colaborativa.</p> <p>B10 Capacidade de análise e síntese.</p> <p>B11 Capacidade de busca e manexo de información.</p> <p>B12 Capacidade de organización e planificación.</p> <p>B13 Capacidade para actuar de maneira sustentable na defensa do medio ambiente.</p> <p>B16 Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos noutras áreas e en contextos diferentes.</p>		B2	
		B5	
		B10	
		B11	
		B12	
		B13	
		B16	
<p>C1 Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.</p> <p>C6 Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.</p> <p>C8 Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.</p>			C1
			C6
			C8

Contidos	
Temas	Subtemas

1.- A calidade nos centros educativos.	1.1. Historia da calidade. 1.2. A calidade na Educación Infantil.
2.- Investigación e avaliación da calidade dos proxectos educativos.	2.1. Investigación. 2.2. Avaliación. 2.3. Calidade.
3.- Modelos de avaliación da calidade de proxectos educativos.	3.1. Modelos de calidade. 3.2. Modelos de avaliación de proxectos educativos.
4.- Técnicas e instrumentos para a recollida de información da avaliación de proxectos educativos.	4.1. Tipoloxías de avaliación. 4.2. Criterios, ámbitos e indicadores. 4.3. Instrumentos de recollida de información.

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	17	42	59
Estudo de casos	17	21	38
Eventos científicos e/ou divulgativos	8	0	8
Proba mixta	2	24	26
Atención personalizada	19	0	19

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	<p>Alguns contidos do programa precisan unha exposición maxistral por parte do profesorado para centrar o proceso de ensino-aprendizaxe.</p> <p>Por iso, as clases expositivas, céntranse na exposición oral dos ditos contidos, complementada co emprego de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao alumnado, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.</p>
Estudo de casos	<p>As clases expositivas combinaranse con clases interactivas guiadas polo profesorado e no que o alumnado cobra un papel importante.</p> <p>Nas clases interactivas, empregaranse metodoloxías onde o suxeito se enfrente ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumnado situarase ante un problema concreto (práctica), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, para chegar a unha decisión razonada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.</p>
Eventos científicos e/ou divulgativos	<p>Actividades realizadas polo alumnado que implican a asistencia e/ou participación en eventos científicos e/ou divulgativos (congresos, xornadas, simposios, cursos, seminarios, conferencias, exposicións, etc.) co obxectivo de profundar no coñecemento de temas de estudo relacionados coa materia. Estas actividades proporcionan ao alumnado coñecementos e experiencias actuais que incorporan as últimas novidades referentes a un determinado ámbito de estudo.</p> <p>Os contidos desenvolvidos nestas charlas, conferencias,.... formarán parte da proba mixta.</p>
Proba mixta	<p>A exame final fixada pola Xunta de Facultade realizarase mediante unha proba mixta. Esta proba, integrará preguntas tipo de probas de ensaio (abertas e de desenvolvemento) e preguntas tipo de probas obxectivas, que poderán combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Sesión maxistral	<p>O profesorado realizará un seguimento do traballo que vaia realizando o alumnado asistente a través das prácticas que vaia realizando.</p> <p>É importante que o alumnado realice as súas prácticas desde o primeiro día e acuda ás titorías de maneira asidua co fin de resolver as dúbidas que estime oportunas.</p> <p>As titorías desenvolveranse, polo tanto, na aula, durante as clases e no despacho do profesorado, da seguinte forma:</p> <ul style="list-style-type: none">* No caso de indicacións xerais a todo o grupo (realizaranse nas clases expositivas).* A grupos de traballo pequeno (realizaranse nas clases interactivas -prácticas- ou no despacho).* Individuais (realizaranse no despacho e versarán sobre o progreso do alumnado).

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	<p>A metodoloxía de estudo de casos porase en práctica nas clases interactivas. Para a realización do estudo de casos é preciso formar pequenos grupos de traballo e débese ter en conta o seguinte:</p> <ul style="list-style-type: none">- Formaranse grupos pequenos (non máis de 4 persoas).- Cada grupo elixirá unha persona coordinadora, encargada de presentar e defender as ideas do seu grupo de traballo, no caso en que se lle solicite, que será rotativa en cada práctica.- Estes grupos formaranse o primeiro día de clase polo profesorado. <p>O profesorado realizará un seguimento das prácticas que se vain elaborando por cada grupo e lle asignará unha cualificación. Non é necesario entregar as prácticas realizadas senón que o profesorado irá realizando o seguimento partindo do que se expoña na aula.</p> <p>O profesorado indicará propostas de mellora de cada práctica a cada grupo co fin de que na proba mixta da materia o alumnado sepa realizar as prácticas sen problema. Son, por tanto, materia de exame.</p>	10
Proba mixta	<p>A exame final fixada pola Xunta de Facultade realizarase mediante unha proba mixta na que entrará toda a materia (clases expositivas + clases interactivas).</p> <p>O sistema de corrección da dita proba será o seguinte:</p> <ul style="list-style-type: none">- Para preguntas de verdadeiro/falso: unha resposta incorrecta, restará unha resposta correcta.- Para preguntas de varias alternativas aplicarase a fórmula de corrección ao azar: acertos - erros/nº alternativas - 1.	90

Observacións avaliación

ALUMNADO ASISTENTE: As condicións da avaliación sinaladas, fíxanse para o alumnado asistente a clase.

- Considerarase alumnado asistente a aquel que presente, como máximo un 20% de faltas de asistencia durante o curso; por iso, o profesorado poderá solicitarlle ao alumnado que asine unha folla tanto á entrada como á saída.

- Ata un 20% das clases poderán

desenvolverse mediante charlas, conferencias, asistencia a seminarios

que non teñen por que coincidir co horario habitual das clases,

pero que será necesaria a asistencia para alumnado considerado como

presencial. En todo caso, o contido das charlas formará

parte da proba de avaliación para ambas modalidades de asistencia.

- O alumnado poderá xustificar as súas faltas de asistencia.

ALUMNADO NON ASISTENTE: O alumnado que non forme parte de ningún grupo, non realice as prácticas correspondentes (estudo de casos) ou non asista regularmente ás clases, considerase alumnado non asistente.

- O alumnado non asistente terá que presentar unha reflexión final (individual) que será valorada co 10% da cualificación final da materia. Esta reflexión final deberá constar de: * Reflexión persoal sobre os contidos desenvolvidos: qué aprendín, qué sei facer agora,... * Reflexión persoal sobre as competencias adquiridas con respecto ás indicadas na Guía Docente (da materia). * Valoración persoal con respecto á práctica profesional: aplicacións prácticas dos contidos ao mundo da educación infantil, qué aprendín para o meu futuro profesional,... * Apreciacións persoais sobre as titorías realizadas.

* Análise das prácticas realizadas ao longo das clases interactivas (deberanse incorporar neste apartado os resultados das ditas prácticas).

* Valoración da temporalización da materia. * Outros aspectos: materiais elaborados a maiores polo alumnado co fin de completar os contidos,

referencias bibliográficas ou webs consultadas,... - A reflexión final debe ser a valoración final

froito do traballo do curso completo (material de clases expositivas +

prácticas -estudo de casos- das clases interactivas). O exemplar da dita reflexión entregárase impreso e encuadernado, sen tapas de

plástico e en papel reciclado, co obxectivo de traballar a

competencia "Capacidade para actuar de maneira sostible na defensa

do medio ambiente" e de acordo co recollido no Plan de Acción do

Programa Green Campus UDC".

- O prazo

máximo de entrega será a semana seguinte de finalizar as clases. - A puntuación deste traballo é de 1 punto pero é necesario acadar a metade da

puntuación (é dicir, 0.5 puntos) para poder aprobar a materia.

NOTA: A UDC regula a matrícula de estudantes a tempo parcial, criterios que tamén serán tidos en conta polo profesorado, polo que será necesario que o alumnado con este tipo de réxime de dedicación, o informe ao profesorado e concerten a maneira na que se desenvolverá o proceso de ensino-aprendizaxe.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Ruíz Olabuénaga, J.I. (2003). Técnicas de triangulación y control de calidad en la investigación educativa. Bilbao: Fundación Horreum - Gil Pascual, J.A. (2010). Bases metodológicas de la investigación educativa : (análisis de datos). Madrid: UNED - Rubio,M.J. y Varas, J. (2004). El Análisis de la realidad en la intervención social : métodos y técnicas de investigación. Madrid: CCS - Castillo Arredondo,S. y Cabrerizo Diago, J. (2011). Evaluación de la intervención socioeducativa : Agentes, ámbitos y proyectos. Madrid: Pearson Educación - Martínez Mediano, C. (2007). Evaluación de programas educativos : investigación evaluativa, modelos de evaluación de programas.. Madrid: UNED - Fernández-Ballesteros, R. (2006). Evaluación psicológica : conceptos, métodos y estudio de casos. Madrid: Pirámide - McMillan, J.H. e Schumacher, S. (2005 (2011 reimp.)). Investigación educativa una introducción conceptual. Madrid: Pearson Educación - Corbetta, P. (2007 (2010 reimp.)). Metodología y técnicas de investigación social. Madrid: McGraw-Hill - Cubo Delgado,S., Martín Marín, B.e Ramos Sánchez, J.L. (2011). Métodos de investigación y análisis de datos en ciencias sociales y de la salud. Madrid: Pirámide - Bernardo Carrasco, J. e Calderero Hernández, J.F. (2000). Aprendo a investigar en educación. Madrid: Rialp - Pérez Juste, R. (2006). Evaluación de programas educativos. Madrid: La Muralla - Mateo, J. e Martínez, F. (2008). Medición y evaluación educativa. Madrid: La Muralla
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - García Sanz, M.P. e Martínez Clares, P.ords.) (2012). Guía práctica para la realización de trabajos fin de grado y trabajos fin de máster. Madrid: Universidad de Murcia - Buendía Eisman,L., González González, D. y Pozo Llorente, T. (2004). Temas fundamentales en la investigación educativa. Madrid: La Muralla - Fondevila Gascón, J. F. (2013). El trabajo de fin de grado en Ciencias Sociales y Jurídicas : guía metodológica. Madrid : Ediciones Internacionales Universitarias

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías